

EUROOPA PARLAMENT

2014 - 2019

**PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISE
KÜSIMUSTEGA TEGELEVA
NÕUANDEKOMITEE
2015. AASTA ARUANNE**

EESSÕNA

Euroopa Parlamendi liikmete majanduslike huve ja huvide konflikti käsitleva käitumisjuhendi (Euroopa Parlamendi kodukorra I lisa) artikli 7 lõikes 6 on sätestatud, et „*nõuandekomitee avaldab aastaaruande oma töö kohta*“.

Käesolev aruanne parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegeleva nõuandekomitee töö kohta hõlmab perioodi 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2015 ning nõuandekomitee võttis selle vastu 16. veebruaril 2016.

Sisukord

1. Taust

2. Parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee

2.1 Koosseis ja ülesanded

2.2 Eesistuja

2.3 Koosolekud 2015. ja 2016. aastal

2.4 Aasta jooksul tehtud töö

3. Käitumisjuhendiga seotud tegevus

3.1 Parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonide järelevalvemenetlus

3.2 Parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonide esitamine

4. Haldus

Kokkuvõte

Käesolev aruanne hõlmab nõuandekomitee tööd ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2015.

Enesestmõistetavalt pühendas nõuandekomitee suurema osa ajast ja energiast oma kahele peamisele ülesandele – hinnata käitumisjuhendi väidetava rikkumise juhtumeid, mille president on nõuandekomiteele edastanud, ning anda parlamendiliikmetele suuniseid käitumisjuhendi tõlgendamise ja rakendamise kohta. Selle töö käigus täiendas komitee ka oma õiguspraktikat.

Ühtlasi püüdis nõuandekomitee 2015. aastal pakkuda parlamendiliikmetele parimat teenust, tagades, et juhendi sätteid täidetakse hoolikalt, ja hoolitsedes samas, et halduskoormus oleks võimalikult väike. Selleks pani komitee eriti rõhku käitumisjuhendi tutvustamisele. Seejuures anti tutvustamistegevusele rahvusvaheline ulatus.

Lisaks on pädev haldusüksus (parlamendiliikmete haldusüksus presidentuuri peadirektoraadis, kes moodustab nõuandekomitee sekretariaadi) jätkanud kõigi parlamendiliikmete esitatud majanduslike huvide deklaratsioonide üldise usaldusväarsuse kontrollimist kooskõlas käitumisjuhendi rakendusmeetmetega, mis jõustusid 1. juulil 2013.

Aasta jooksul esitasid teenistusse asuvad parlamendiliikmed 20 uut deklaratsiooni ja 88 parlamendiliiget esitas tavapärase ajakohastamise kohustuse raames 105 ajakohastatud deklaratsiooni. Ajakohastatud deklaratsioonid sisaldasid kokku 161 muudatust, st mõnes deklaratsioonis tehti rohkem kui üks muudatus.

1 TAUST

Euroopa Parlamendi liikmete käitumisjuhend jõustus
1. jaanuaril 2012.

Peamiste põhimõtetenäähakse selles ette, et parlamendiliikmed lähtuvad oma ametiülesannete täitmisel üksnes avalikust huvist, on oma tegevuses erapooletud, usaldusväärsed, avatud, hoolikad, ausad ja vastutustundlikud ning hoiavad Euroopa Parlamendi mainet.

Käitumisjuhendis määratletakse huvide konfliktid ja nähakse ette, kuidas parlamendiliikmed peavad sellises olukorras toimima. Juhendis sätestatakse mitu avaldamiskohustust ja kehtestatakse eeskirjad endiste parlamendiliikmete ametialase tegevuse kohta.

Eelkõige pannakse käitumisjuhendis parlamendiliikmetele kohustus esitada üksikasjalik majanduslike huvide deklaratsioon.

Kooskõlas käitumisjuhendi rakendusmeetmetega, mis jõustusid 1. juulil 2013, peavad parlamendiliikmed teatama ka osalemisest kolmandate isikute korraldatud üritustel, samuti teatama parlamendi ametliku esindajana saadud kingitustest ja need rakendusmeetmetes sätestatud tingimuste kohaselt üle andma.

Avalikustamiskohustuste aluseks on käitumisjuhendi ranged läbipaistvuseeskirjad ja -normid. Parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonides esitatud teave ja teave üritustel osalemise kohta on leitav ka parlamendiliikmete individuaalsetelt profiililehekülgedelt Euroopa Parlamendi veebisaidil.

Kui parlamendiliige ei pea käitumisjuhendist kinni, võib president määrata talle sanktsiooni. President teatab sanktsioonist täiskogu istungil ja see avaldatakse nähtaval kohal parlamendi veebisaidil, kuhu see jääb ametiaja lõpuni.

2 PARLAMENDILIIKMETE KÄITUMISE KÜSIMUSTEGA TEGELEV NÕUANDEKOMITEE

2.1 Koosseis ja ülesanded

Parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegelev nõuandekomitee moodustati kooskõlas käitumisjuhendi artikli 7 lõikega 1. Vastavalt artikli 7 lõikele 2 kuulub komiteesse „viis liiget, kelle parlamendi president nimetab oma ametiaja alguses ametisse juhatause liikmete ning põhiseaduskomisjoni ja õiguskomisjoni koordinaatorite hulgast, võttes arvesse parlamendiliikmete kogemust ja poliitiliste jõudude tasakaalustatud esindatust“.

Nõuandekomitee liikmed on:

- Danuta Maria HÜBNER (PPE, Poola),
- Mady DELVAUX (S&D, Luksemburg),
- Sajjad KARIM (ECR, Ühendkuningriik),
- Jean-Marie CAVADA (ALDE, Prantsusmaa) ning
- Ji í MAŠTÁLKA (GUE, Tšehhi Vabariik).

Käitumisjuhendi artikli 7 lõikes 3 on sätestatud, et „parlamendi president nimetab oma ametiaja alguses samuti ametisse nõuandekomitee asendusliikmed – ühe liikme igast nõuandekomitees esindamata fraktsioonist“.

Nõuandekomitee asendusliikmed on:

- Heidi HAUTALA (Verts/ALE, Soome)
- Laura FERRARA (EFDD, Itaalia) ning
- Gerolf ANNEMANS (ENF, Belgia).

Pärast uue fraktsiooni Rahvaste ja Vabaduste Euroopa (ENF) moodustamist Euroopa Parlamendis nimetas president 9. septembril 2015 Gerolf ANNEMANSi nõuandekomitee kolmandaks asendusliikmeks, et ka ENF oleks vajaduse korral komitees esindatud.

Kooskõlas käitumisjuhendi artikli 7 lõikega 4 ja artikliga 8 on nõuandekomitee ülesandeks hinnata väidetavaid rikkumisi, millest president on talle teatanud, ning anda parlamendiliikmetele suuniseid käitumisjuhendi tõlgendamise ja rakendamise kohta. Parlamendiliikmete taotlused vaadatakse läbi konfidentsiaalselt, suunised antakse 30 päeva jooksul ja parlamendiliige võib neid suuniseid usaldada.

Et komitee tegevus oleks täielikult konfidentsiaalne, paluti kõigil parlamendiliikmetel, assistentidel ja ametnikel, kes komitee koosolekutel osalevad, 2015. aastal allkirjastada konfidentsiaalsusdeklaratsioon. Peale selle edastatakse samast aastast alates kõik dokumendid komitee liikmetele pitseeritud ümbrikus, mitte e-postiga.

2.2 Eesistumine

Käitumisjuhendi artikli 7 lõike 2 kohaselt „täidavad nõuandekomitee liikmed [...] kordamööda kuue kuu jooksul komitee esimehe ülesandeid“ ja komitee kodukorra artikli 3 kohaselt „võetakse järjekorra kindlaksmääramisel [...] üldjuhul aluseks nõuandekomitee liikmete fraktsioonide suurus, alustades suurimast“¹.

---

¹ Nõuandekomitee poolt vastu võetud 7. märtsil 2012 ja muudetud 9. oktoobril 2012, http://www.europarl.europa.eu/pdf/meps/Rules_of_Procedure_ET.pdf.

Kuid järjepidevuse tagamiseks parlamendi 7. ja 8. ametiaja vahel palus president hr Karimi (ECR), kes ainsana praeguse nõuandekomitee liikmetest oli ametis ka parlamendi eelmisel ametiajal, jääda esimehe asetäitjaks kuni 2015. aasta veebruarini.

Pärast seda on järjekorra kindlaksmääramisel aluseks võetud nõuandekomitee liikmete fraktsioonide suurus, alustades suurimast. Selle tulemusel oli 2015. aasta märtsist augustini tegevesimeheks pr Hübner (PPE). Talle järgnes pr Delvaux (S&D), kes jääb komitee esimeheks 2016. aasta veebruari lõpuni.

2.3 Koosolekud

Nõuandekomitee tuli 2015. aastal kokku 11 korral.

Nõuandekomitee 2015. aasta koosolekute ajakava

Teisipäev, 20. jaanuar
Teisipäev, 24. veebruar
Teisipäev, 24. märts²
Teisipäev, 14. aprill
Teisipäev, 26. mai
Teisipäev, 23. juuni
Teisipäev, 14. juuli
Teisipäev, 22. september³
Teisipäev, 13. oktoober
Teisipäev, 10. november
Teisipäev, 8. detsember

8. detsembril 2015 toimunud koosolekul võttis nõuandekomitee vastu ka 2016. aasta koosolekute ajakava.

Nõuandekomitee 2016. aasta koosolekute ajakava

Teisipäev, 26. jaanuar
Teisipäev, 16. veebruar
Teisipäev, 15. märts⁴
Teisipäev, 19. aprill
Teisipäev, 24. mai
Teisipäev, 21. juuni
Teisipäev, 12. juuli
Teisipäev, 27. september⁵

² Esimees rotatsiooni alusel: Danuta Maria Hübner (PPE) võttis esimehe koha üle Sajjad Karimilt (ECR).

³ Esimees rotatsiooni alusel: Mady Delvaux (S&D) võttis esimehe koha üle Danuta Maria Hübnerilt (PPE).

⁴ Esimees rotatsiooni alusel: Jean-Marie Cavada (PPE) võtab esimehe koha üle Mady Delvaux'lt (S&D).

Teisipäev, 18. oktoober
Teisipäev, 15. november
Teisipäev, 6. detsember

2.4 Aasta jooksul tehtud töö

2.4 (i) Käitumisjuhendi väidetavad rikkumised

2015. aastal teavitas president nõuandekomiteed viiest väidetavast käitumisjuhendi rikkumise juhtumist, toimides käitumisjuhendi artiklis 8 sätestatud menetluse kohaselt. Kolmel juhul oli rikkumisega seotud mees ja kahel juhul naine.

Neljal juhul oli tegemist parlamendiliikmetega, kes olid külastanud ELi mittekuuluvat riiki ja jätnud pärast seda deklareerimata osalemise kolmandate isikute korraldatud üritustel, kuhu nad olid kutsutud, kuigi käitumisjuhendi rakendusmeetmete 2. peatüki kohaselt on deklareerimine kohustuslik ja kuigi kolmandad osalised olid tasunud nende reisi-, majutus- või elamiskulud. Sellega seoses leidis nõuandekomitee, et käitumisjuhendit oli tõepoolest rikutud, kuid soovitas edasisi meetmeid mitte võtta, sest kõik asjaomased liikmed olid kohe, kui komitee oli nendega ühendust võtnud või nad ära kuulanud, esitanud seletuskirja ja nõuetekohase deklaratsiooni.

Viies juhtum puudutas parlamendiliiget, kes osales kähmluses ajakirjanikega, mis puhkes parlamendi hoone ees toimunud meelevalduse ajal. Kuigi nõuandekomitee seda väga kahetsusväärset juhtumit taunis, leidis ta ühtlasi, et käitumisjuhendi rikkumist ei ole võimalik tuvastada, sest käitumisjuhendi sätete kohaldamisala piirdub selgelt ainult parlamendiliikmete käitumisega ametikohustuste täitmisel.

Ühtlasi palus president nõuandekomiteel hinnata, kas olukord, kus partei saab laenu pangalt, mis on väidetavalt seotud kolmanda riigiga, võib tekitada huvide konflikti sellesse parteisse kuuluvate parlamendiliikmete puhul, kui nad tegelevad kõnealust riiki hõlmavate rahvusvaheliste küsimustega. Komitee kaalus hoolikalt teema kõiki aspekte, kuid ei leidnud praeguses etapis seaduslikku alust, et juhtumi ametlikku edastamist soovitada.

2.4 (ii) Suunised käitumisjuhendi tõlgendamise ja kohaldamise kohta

Nõuandekomitee ja selle sekretariaat jätkasid aasta vältel oma püüdlusi abistada parlamendiliikmeid käitumisjuhendi õigesti tõlgendamisel ja kohaldamisel, leevendades seejuures halduskoormust nii palju kui võimalik.

Eelkõige andis nõuandekomitee ühele parlamendiliikmele täieliku konfidentsiaalsuse alusel ja 30 kalendripäeva jooksul suuniseid kooskõlas juhendi artikli 7 lõikega 4, jätkates sellega kehtivate eeskirjade tõlgendamise edasist selgitamist.

Kõnealune parlamendiliige konsulteeris nõuandekomiteega pärast seda, kui ta oli saanud auhinna oma Euroopa integratsiooni toetava töö eest. Tookord eristas nõuandekomitee auhinnaga seotud sümboolseid esemeid (nt medal või raamitud diplom) ning rahalist

---

⁵ Esimees rotatsiooni alusel: Ji í MAŠTÁLKA (GUE) võtab esimehe koha üle Jean-Marie Cavadalt (ALDE).

autasu. Komitee kinnitas, et parlamendiliikmel ei ole keelatud vastu võtta etiketingitust, kui selle väärtus ei ületa 150 eurot. Kui aga parlamendiliige saab seoses oma poliitilise tegevusega kolmandatelt isikutelt rahalist toetust, tuleb see deklareerida 30 päeva jooksul, esitades käitumisjuhendi artikli 4 lõike 1 ja artikli 4 lõike 2 punkti g kohaselt muudetud majanduslike huvide deklaratsiooni.

2.4 (iii) Käitumisjuhendist teavitamine Euroopa Parlamendis ja väljaspool parlamenti

Nõuandekomitee parandas käitumisjuhendist teavitamise rahvusvahelist mõõdet. Eelkõige kutsus nõuandekomitee 14. aprillil 2015 arvamustevahetuseks ja parimate tavade jagamiseks parlamenti Prantsusmaa avaliku elu läbipaistvuse eest vastutava kõrgema ametiasutuse *Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique* äsja ametisse nimetatud presidendi. Niisuguste algatuste eesmärk on edendada usaldusväärset ja läbipaistvat haldusmudelit.

Peale selle osalesid nõuandekomitee sekretariaadi liikmed 29. mail 2015 ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) kutsel Tuneesia Rahvusassamblee äsjavalitud liikmetele korraldatud õppeseminaril.

3 KÄITUMISJUHENDIGA SEOTUD TEGEVUS

3.1 Parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonide järelevalvemenetlus

Käitumisjuhendi rakendusmeetmete artiklis 9 nähakse ette parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonide järelevalvemenetlus: „Kui on alust arvata, et deklaratsioon sisaldab selgelt ekslikku, ebaausat, arusaamatut või ebaselget teavet, hindab pädev teenistus presidendi nimel selguse eesmärgil selle üldist usaldusväärssust mõistliku aja jooksul, andes parlamendiliikmele võimaluse reageerida. Kui kontrollimine ei selgita ega lahenda küsimust, võtab president vastu otsuse edasise tegevuse kohta kooskõlas käitumisjuhendi artikliga 8.“

Presidentuuri peadirektoraadi parlamendiliikmete haldusüksus kui pädev haldusüksus on jätkanud presidendi nimel kõigi parlamendiliikmete esitatud majanduslike huvide deklaratsioonide üldise usaldusväärssuse süstemaatilist kontrollimist, vaatamata sellele, kas tegemist on uute liikmete esitatud deklaratsioonidega või juba esitatud deklaratsioonide uuendatud versioonidega.

3.2 Parlamendiliikmete majanduslike huvide deklaratsioonide esitamine

Nagu käitumisjuhendi artikli 4 lõikes 1 ette nähtud, peavad parlamendiliikmed esitama oma majanduslike huvide deklaratsiooni „koosseisu ametiajal 30 päeva jooksul pärast parlamendi teenistusse asumist“. 2015. aastal esitasid kõik 20 ametisseasuvat parlamendiliiget oma majanduslike huvide deklaratsiooni selleks ettenähtud tähtaja jooksul.

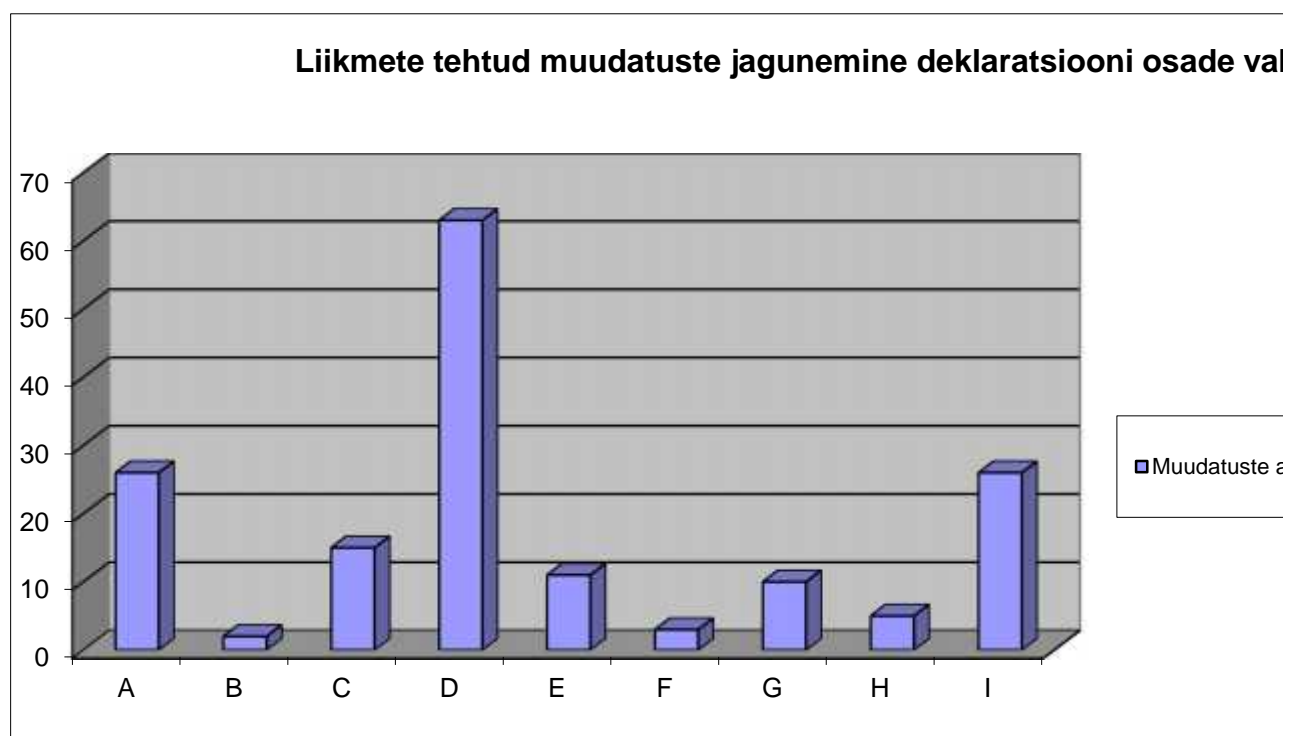
Lisaks nähakse käitumisjuhendi artikli 4 lõikes 1 ette, et parlamendiliikmed „teavitavad parlamendi presidenti kõigist deklaratsiooni mõjutavatest muudatustest 30 päeva jooksul muudatuse tekkimisest arvates“.

Aasta jooksul esitas 88 parlamendiliiget presidendile 105 ajakohastatud deklaratsiooni⁶. Üksteist parlamendiliiget uuendasid oma deklaratsiooni kahel korral ja kolm liiget kolmel korral.

Ajakohastatud deklaratsioonid sisaldasid kokku 161 muudatust, st mõnes deklaratsioonis tehti rohkem kui üks muudatus.

Sisult muudeti kõige rohkem A, D ja I osa, kus tehti vastavalt 26, 63 ja 26 muudatust. See kinnitab juba varasemates aruannetes täheldatud suundumust.

Järgnev graafik näitab kõigi aasta jooksul tehtud muudatuste jagunemist deklaratsiooni eri osade vahel⁷.

A osa: ametialane tegevus kolme aasta jooksul enne parlamendi teenistusse asumist, samuti samal ajavahemikul osalemine äriühingute, valitsusväliste organisatsioonide, ühenduste või muude juriidilise isiku staatusega üksuste juhatuses või haldusnõukogus.

B osa: palk, mida saadakse seoses mandaadi täitmisega mõnes teises parlamendis.

C osa: korrapärane tasustatud tegevus, millega parlamendiliige tegeleb ametiülesannete täitmisega samal ajal palgatöötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana.

⁶ Juhatuse 9. märtsi 2015. aasta otsusega võeti vastu parlamendiliikmete huvide deklaratsiooni muudetud vorm, mis võimaldab parlamendiliikmetel selgelt näidata, kas A osas ja/või D osas nimetatud tegevus on tasustamata. 37 liiget on oma majanduslike huvide deklaratsiooni uuesti esitanud, kasutades uut vormi. Neid muudatusi siin ei arvestata, sest need ei kujutanud endast asjaomaste parlamendiliikmete deklaratsioonide sisulist muutmist.

⁷ Kolm parlamendiliiget esitasid deklaratsiooni, mis oli eelmisega täpselt ühesugune. Need deklaratsioonid graafikus ei kajastu.

D osa: liikmelisus äriühingute, valitsusväliste organisatsioonide, ühenduste või muude juriidilise isiku staatusega üksuste juhatuses või haldusnõukogus ning igasugune muu parlamendiväline tasustatud või tasustamata tegevus.

E osa: ajutine parlamendiväline tasustatud tegevus (sh kirjutamine, loengute pidamine või eksperdina tegutsemine) juhul, kui selle eest saadud tasu on kalendriaastal suurem kui 5000 eurot.

F osa: osalus äriühingus või partnerluses, kui see võib mõjutada avalikku sektorit või kui see annab parlamendiliikmele võimaluse märkimisväärselt mõjutada kõnealuse üksuse tegevust.

G osa: igasugune rahaline, personali või materiaalne toetus, mida parlamendiliige saab lisaks Euroopa Parlamendi eraldistele seoses oma poliitilise tegevusega kolmandatelt isikutelt, kelle andmed avaldatakse.

H osa: igasugune muu majanduslik huvi, mis võib mõjutada parlamendiliikme ametiülesannete täitmist.

I osa: lisateave, mille parlamendiliige soovib avaldada.

4 HALDUS

Nõuandekomitee sekretariaadi ülesandeid täidab presidentuuri peadirektoraadi parlamendiliikmete haldusüksus, kelle peasekretär on nimetanud käitumisjuhendi rakendusmeetmete artiklite 2, 3, 4 ja 9 kohaselt pädevaks teenistuseks.

Advisory.Committee@europarl.europa.eu

Euroopa Parlament

Parlamendiliikmete käitumise küsimustega tegeleva nõuandekomitee sekretariaat

Rue Wiertz 60

PHS 07B022

B-1047 Brüssel

Belgia